

a szerzőknek, illetve nem valódi szabad hozzáférésről van szó, hisz a jogok a Springernél maradnak.

A támadásokra a Springer képviselői vágtak vissza: a cikkekenkénti háromezer dolláros díj nagyobb ugyan a PLoS ezeröttszáz dolláros díjánál, ám ez egy működő, fenntartható modellt jelent. Ami a jogokat illeti, szerintük ezek nem olyan fontosak a cégnek, pusztán szerzőiket kívánják megvédeni attól, hogy más nyereségérdekelte kiadók felhasználják cikkeiket. Az Open Choice lehetővé teszi, hogy a szerzők tanulmányaikat saját vagy intézeti gyűjteményükben is közzétegyék.

A Springer egyelőre nem ítéli olyan jelentősnek a kérdést. Az eddigi visszajelzések szerint szerzőinek fele nem is hallott a szabad hozzáférésről: akik hallottak róla, azoknak is kevesebb mint a felét érdekli a lehetőség. Még abban is kételkednek, hogy öt éven belül szerzőknek több mint 5–10%-a választaná ezt a megoldást. A cég vezetői szerint a szabad hozzáférés hívei a jó és a rossz harcaként igyekeznek beállítani a kérdést, a Springer célja azonban éppen az, hogy az érzelmi elemeket kiszűrje.

/Information World Review, 2004. szeptember 20.
<http://www.iwr.co.uk/News/1158226/>

(Z. D.)

Az OhioLINK támogatja a PLoS-publikációkat

A nyolcvannégy egyetemi és főiskolai könyvtár, valamint az Ohioi Állami Könyvtárat tömörítő Ohio Könyvtári és Információs Hálózat (OhioLINK) programot hirdetett a *Public Library of Science (PLoS)* szabad hozzáférésű kiadó támogatására. Ezentúl, ha egy OhioLINK-tagintézmény kara vagy kutatója a *PLoS Biology* vagy a *PLoS Medicine* folyóiratokban teszi közzé tanulmányát, a publikálási költségek felét az OhioLINK állja. (Ez jelenleg ezeröttszáz dollárt jelent.)

Az OhioLINK már korábban is bizonyította a szabad hozzáférésű publikációk iránti elkötelezettségét, amikor 2003 novemberében intézményi tagként csatlakozott a BioMed Central szabad hozzáférésű kiadóhoz. Az OhioLINK-et alkotó szervezetek közül hat (Denison University, Kenyon College, Oberlin College, Ohio Wesleyan University, Ohio State University, College of Wooster) intézményi tagként is támogatja a PLoS-t.

Kapcsolódó honlapok:

OhioLINK: <http://www.ohiolink.edu>

PloS: <http://www.plos.org>

/OhioLINK-sajtóközlemény, 2004. június 1. <http://www.ohiolink.edu/about/pr/pr20040602.html>

Library Journal, 2004. július 15. <http://www.libraryjournal.com/index.asp?layout=articleArchive&articleid=CA434423/>

(Z. D.)

A ScienceDirect-előfizetések újabb lemondásai

Több vezető egyesült államokbeli egyetem és főiskola után (vö. TMT, 2004. 8. sz. p. 366.) négy minnesotai magánfőiskola mondta le az Elsevier ScienceDirect szolgáltatását. Az elmúlt három évben ezek az intézmények egy olyan csomagot használtak, amely mintegy 700 elektronikus folyóirathoz kínált hozzáférést. Közülük soknál nem volt kedvező az ár-érték arány. A főiskolák a nagy költségek miatt voltak kénytelenek visszamondani az előfizetést, amivel a karok is egyetértettek. A minnesotai főiskolák a szabad hozzáférésű folyóiratokban látják a kedvezően folyóiratcsomag-előfizetések alternatíváját.

/Library Hi Tech News, 21. köt. 7. sz. 2004. p. 42/

(Z. D.)

Informatika és számítástechnika az EBSCOhoston

Az *Internet & Personal Computing Abstracts (IPCA)* ezentúl az EBSCOhost interfészen keresztül is elérhető, ami bővíti a tájékozódási lehetőségeket az EBSCOhost segítségével elérhető számítástechnikai és internetes publikációkról. A korábban *Microcomputer Abstracts* néven megjelenő kiadvány az 1980-as évektől kezdve több mint négyszáz szakmai folyóiratot, vezető számítástechnikai lapot és kereskedelmi közleményt (pl.: *Byte.com*, *PC World*, *Macworld*, *Linux Journal*) szemlél, indexel, és a publikációkból (valamint több száz népszerű magazin témába vágó cikkeiből) kivonatot készít.

Ezzel párhuzamosan egy új, kiegészítő adatbázis is elérhetővé vált az EBSCOhost segítségével: az *EBSCO Technical Package*. A csomag egyesíti az

Inspec, IPCA, Information Science & Technology Abstracts (ISTA), Computer Science Index (CSI) adatbázist. Az összeállítás az elektronikus információkezelés és a számítástechnika legkülönbözőbb területein vezető folyóiratok indexeit és kivonatait tartalmazza.

További információ: <http://www.ebsco.com>

/EBSCO-sajtóközlemény, 2004. augusztus 26./

(Z. D.)

Az ALPSP és a Swets együttműködése az elektronikus folyóirat-szolgáltatásban

Az *Association of Learned and Professional Society Publishers (ALPSP)* második éve működik együtt a Swetsszel tudományos folyóirat-gyűjteménye, az *ALJC (ALPSP Learned Journal Collection)* szolgáltatásában. Az ALJC kis- és középméretű kiadók folyóiratait egy licencernyő alá gyűjti, azonos árképzési megoldást és szolgáltató felületet kínálva. A SwetsWise Online Contenten keresztül 44 nemzetközi kiadó 430 folyóiratát lehet elérni. A címek egyaránt elérhetők a teljes gyűjteményben, vagy a tematikusan csoportosított részgyűjteményekben (orvos- és élettudományok, tudomány és technológia, művészetek stb.). A Swets a 2004–2006-os évekre 29 ALJC-licencet írt alá. A gyűjtemény több akadémiái kiadó (pl. osztrák, svéd, ausztrál) folyóiratát tartalmazza, köztük a magyar Akadémiai Kiadóét is.

/Swets-sajtóközlemény, 2004. augusztus 12. <http://www.swets.com/>

(J. É.)

Új orvostudományi metakereső: OmniMedicalSearch.com

Új orvostudományi metakereső kezdte meg működését az interneten. Az *OmniMedicalSearch.com* másként működik, mint a Google vagy a Yahoo. Nem épít saját adatbázist, hanem más keresők eredményeit összegezi. Ha a felhasználó beír egy kulcsszót, a metakereső azonnal továbbítja azt a többi keresőmotorok, és a visszaérkező eredmények közt valamennyi találat szerepel. A legtöbb metakeresővel szemben nem tartalmaz profitorien-

tált (pay per click) keresőkből származó eredményeket.

A kereséshez 32 különböző forrást használ fel, de a felhasználó természetesen tovább szűkítheti a keresést. A következő csoportok választhatók:

- *Valamennyi keresőmotor*: a tizenöt legfontosabb orvostudományi kereső eredménye.
- *MedPro keresés*: szigorúan tudományos találatok kigyűjtése (PubMed, Nat'l Library of Medicine, CenterWatch.com, HealthFinder.gov, Cancer.gov, Centers for Disease Control, valamint a Teoma a .edu oldalakról).
- *Csak egy kiválasztott kereső használata*.
- *Hasonló oldalak keresése*.
- *A tárgyszó keresése szótárakban* a OneLook.com segítségével.

Az OmniMedicalSearch.com a fentiek mellett orvosi témájú cikkek és képek keresését is kínálja.

További információ: <http://www.omnimedicalsearch.com/overview.html>

/Washington Post, 2004. augusztus 17. <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/articles/A6675-2004Aug16.html>

Librarian and Information Science News, 2004. július 22. <http://www.lisnews.com/index.pl?issue=20040722&mode=/>

(Z. D.)

Boldog új évet kívánunk!
A **tmt** szerkesztősége

